

Σύγχρονο Θέατρο και Πρωτοπορίες Διδάσκουσα: Μιχαέλα Αντωνίου

Nora του Ostermeier

Δραματουργία: Λυδία Εμμανουηλίδου

Ostermeier και Schaubuhne: Αλεξάνδρα Παπαδάκη

Σκηνοθεσία: Βαρβάρα Βουλγαράκη

Υποκριτική: Μαριάννα Καραστάθη

Σκηνογραφία-Κοστούμια-Φωτισμοί: Ελισσάβετ Γεωργιάδου

Μουσικό & ηχητικό περιβάλλον: Στέλλα Σερέφογλου

Χένρικ Ίψεν

Το Κουκλόσπιτο

Μια γνωριμία με τον συγγραφέα

- Χένρικ Ίψεν
- Νορβηγός θεατρικός συγγραφέας.
- Γεννιέται στις 20 Μαρτίου του 1823 και πεθαίνει στις 23 Μαΐου του 1906
- Θεωρείται ένας από τους κορυφαίους και πιο πρωτοπόρους δραματουργούς του 19ου αιώνα
- Από πολλούς αναφέρεται ως ο «πατέρας» του ρεαλισμού.
- Τα έργα του είναι γραμμένα στη Δανική γλώσσα, καθώς τότε ήταν η κοινή γραπτή γλώσσα Δανίας και Νορβηγίας.

- Γεννήθηκε σε μια οικογένεια εμπόρων και τα έργα του συνήθως είναι γραμμένα σύμφωνα με το οικογενειακό περιβάλλον όπου μεγάλωσε, ενώ πολλές φορές γράφει χαρακτήρες που είναι επηρεασμένοι από μέλη της οικογένειάς του.
- Παρότι τα περισσότερα έργα του είναι τοποθετημένα στη Νορβηγία, έζησε 27 χρόνια στην Ιταλία και τη Γερμανία, πηγαίνοντας ελάχιστες φορές στη Νορβηγία κατά τη διάρκεια των παραγωγικών του χρόνων.
- Πολλά από τα έργα του θεωρήθηκαν σκανδαλώδη, καθώς εξέτασε θέματα ταμπού, κοιτώντας τι κρύβουν οι άνθρωποι και οι κοινωνίες κάτω από την επιφάνεια των πραγμάτων, αποκαλύπτοντας όσα ενοχλούσαν τους σύγχρονούς του.
- Μερικά από τα σημαντικότερα έργα του είναι: *Πέερ Γκυντ*, *Το κουκλόσπιτο*, *Έντα Γκάμπλερ*, *Βρυκόλακες*, *Η αγριόπαπια* και *Αρχιμάστορας Σόλνες*. Είναι ο πιο πολυπαιγμένος θεατρικός συγγραφέας στον κόσμο μετά το Σαίξπηρ, και *Το κουκλόσπιτο* ήταν το πιο πολυπαιγμένο έργο στον κόσμο το 2006

Βασικά στοιχεία της γραφής του

- Ρεαλιστικό ύφος
- Θέτει υπό αμφισβήτηση κοινωνικές νόρμες
- Εξετάζει αμφιλεγόμενα κοινωνικά ζητήματα
- δυνατή ψυχολογική εμβάθυνση στους χαρακτήρες
- Αποτυπώνει τα ενδόμυχα του ανθρώπινου χαρακτήρα
- Μιλάει για το υποκείμενο και τη χειραφέτησή του

Το κουκλόσπιτο

- Έργο σε τρεις πράξεις
- Ανέβηκε πρώτη φορά από το Βασιλικό Θέατρο της Κοπεγχάγης στις 21 Δεκεμβρίου 1879
- Αμφισβητούνται οικουμενικές αλήθειες και αντικατοπτρίζεται η πολυεπίπεδη δομή της φύσης ενός υποκειμένου

Η Νόρα

- Η Νόρα μεταμορφώνεται από μια μορφή που παρομοιάζεται με κούκλα σε ένα άτομο που κυνηγά ενσυνείδητα την απαγκίστρωση από το εσωτερικό τέλμα, αντικατοπτρίζει τον αγώνα για αυτονομία που απασχολεί τους περισσότερους από εμάς
- Το κλείσιμο της πόρτας στην κορύφωση του έργου δεν σήμανε απλά τον αποχωρισμό από τη συζυγική εστία και την προστασία και ανατροφή των παιδιών
- Συμβολικά είναι το κλείσιμο της πόρτας από τις κοινωνικές παθογένειες, κάτι που αποτέλεσε σημείο διένεξης για μέρος της κοινωνίας όπου παρουσιάστηκε

Η Βέρα Κομισσαρζέβσκαγια, ως Νόρα, το 1904

Το εναλλακτικό τέλος

Επειδή θεωρήθηκε πως το τέλος του έργου δεν θα είχε επιτυχία στα γερμανικά θέατρα και λόγω του ότι οι νόμοι της εποχής περί πνευματικών δικαιωμάτων δεν προστάτευαν το έργο. Ο Ίψεν για να εμποδίσει τον Γερμανό εκδότη να αλλάξει το τέλος, αναγκάστηκε να γράψει ένα εναλλακτικό τέλος για τη γερμανική πρεμιέρα.

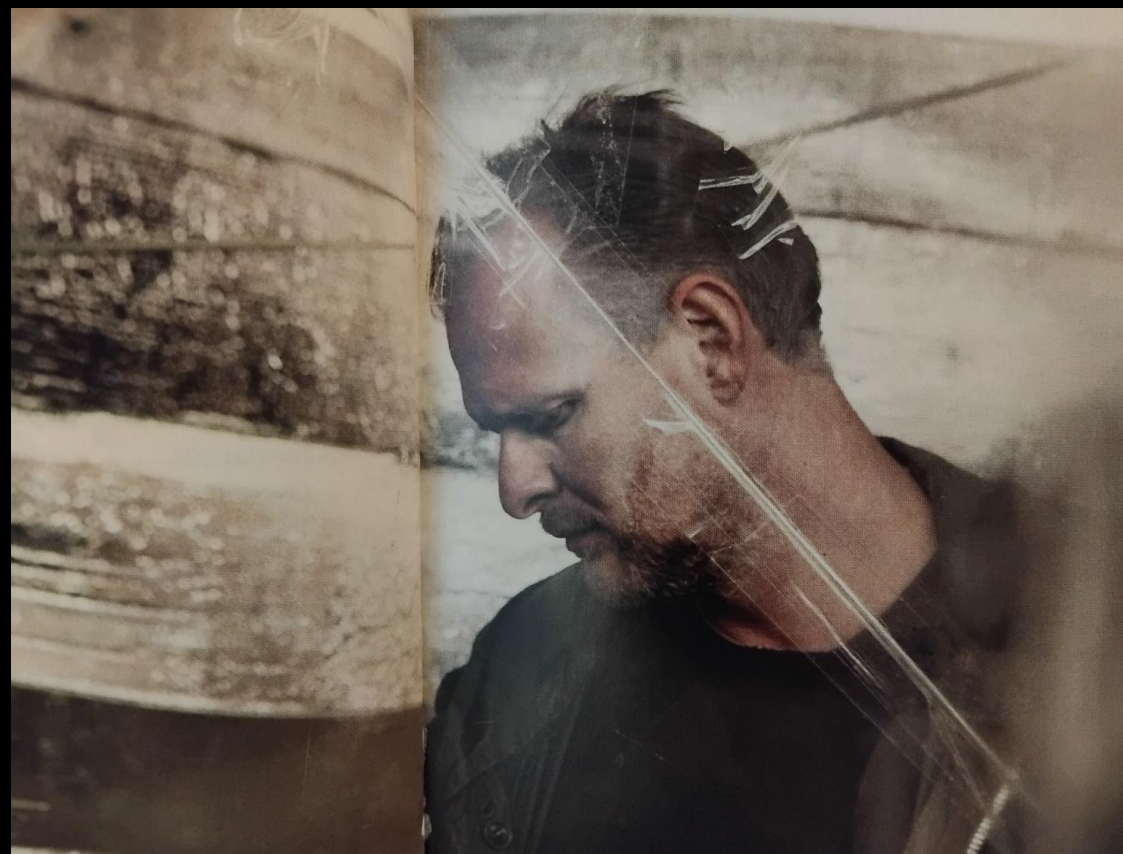
Σε αυτό το τέλος η Νόρα πηγαίνει στα παιδιά της, αφού έχει διαπληκτιστεί με τον Τόρβαλντ. Βλέποντάς τα καταρρέει και καθώς πέφτει η αυλαία υπονοείται ότι παραμένει. Ο Ίψεν αργότερα χαρακτήρισε το τέλος αυτό ως όνειδος για το αρχικό έργο και το χαρακτήρισε ως «βάρβαρο αίσχος». Σχεδόν όλες οι παραγωγές σήμερα χρησιμοποιούν το αρχικό τέλος, όπως και σχεδόν οι κινηματογραφικές μεταφορές.

NORA

TOMAS OSTERMEIER

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΤΟΜΑΣ ΟΣΤΕΡΜΕΙΕΡ;

- Ένας Πρωτοπόρος Σκηνοθέτης;
- Ειλικρινής;
- Προκλητικός;
- Αιχμηρός;
- Προβοκάτορας;
- Είναι απλά ο καλλιτεχνικός διευθυντής της Σαουμπίνε από το 1999;
- Είναι ένας ηλικιακός ρατσιστής;
- Ένας ευφυής καλλιτέχνης;
- Ένας κοινωνικός επαναστάτης;

Μερικές από τις “ρήσεις” του

- «I think Heiner Müller once said that you are only a good drama writer until the age of 30, because drama is about conflict, and only until the age of 30 do you have enough conflict and anger to produce theatre. Afterwards, you are so comfortable and established that there is no need for conflict any more »
- «I think only people who don't agree with the world should do theatre. If you agree with the world around you, there is no need to do theatre»
- «Πιστεύω και εγώ, όπως ο Ίψεν, ότι το έργο δεν αφορά γυναίκες και άνδρες αλλά ελεύθερους ανθρώπους. Για να είμαι ειλικρινής, το θέμα των δικαιωμάτων των γυναικών δεν με ενδιαφέρει καθόλου»

Παιδική και Εφηβική ηλικία

- Γέννηση στο Soltau της Βορειοδυτικής Γερμανίας (1968)
- Μετακόμιση της οικογένειας στο πατρικό σπίτι του πατέρα του σε μια επαρχία της Βαυαρίας σε ηλικία 8 ετών.
- Η πρώτη επαφή με το θέατρο σε παράσταση του σχολείου: *Ο Κύκλος με την Κιμωλία* του Μπρεχτ. Αρχές του 80
- Επαναστατικά, αγρία και ριψοκίνδυνα χρόνια (16, 17, 18 ετών)

Ενηλικίωση – Επαγγελματικός Προσανατολισμός

- Chef σε πλοίο;
- Επαγγελματίας μουσικός (μπασίστας);
- Ηθοποιός;
- Σκηνοθέτης;
- Καλλιτεχνικός διευθυντής θεάτρου;

Step by step. Τα πρώτα βήματα

- Ο Einer Schleef και το *22 Faust* (1990)
- Το Ernst Busch:Δραματική Ακαδημία του Βερολίνου, (1992 -1994)
- *Drums in the Night* του Brecht (1994) project για τη σχολή
- *Unknown Woman* του Alexander Blok (1995). Συνεργασία με τον Gennadi N. Bogdanov σύμφωνα με τη μέθοδο του Meyerhold
- Michael Eberth BARACKE (1996-1999)

Από το 1999 έως σήμερα, ο καλλιτεχνικός διευθυντής και σκηνοθέτης της Schaubühne

- Πολλές παραστάσεις, περιοδείες, εμπειρίες, επιτυχίες, βραβεία.
- Ο Gert Voss (Γερμανός ηθοποιός και μέλος του Burgtheater) θα πει το 2014 : «εκτιμώ την ανθρωπιά του, τον τρόπο που αντιμετωπίζει τους χαρακτήρες σε ένα έργο, τον τρόπο που μεταχειρίζεται εμένα ως θεατή, τον τρόπο που αντιμετωπίζει τους ηθοποιούς: Ανθίζουν κάτω από αυτόν, είναι αυθεντικοί (they are authentic) γιατί τους επιτρέπεται να αναπτύξουν την αυτονομία (autonomy) και τη δική τους φαντασία »

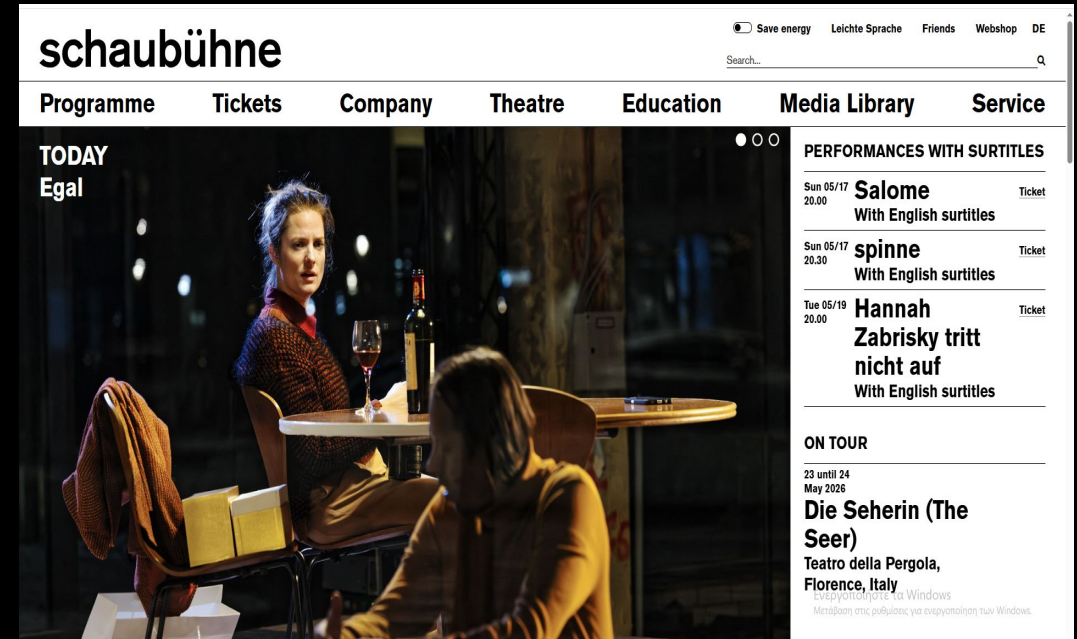
Από το *Universum* στο Schaubühne

- Ο αρχιτέκτονας Erich Mendelsohn αναλαμβάνει να σχεδιάσει αστικό συγκρότημα (προμήνυμα των σημερινών Mall) με πολλά καταστήματα, πολυκατοικίες, με φαρδιούς δρόμους για περπάτημα, με γρασίδι και γήπεδα του γκολφ. Στην καρδιά του συγκροτήματος δεσπόζει το *Universum* ένα εντυπωσιακό σινεμά. Θεωρείται το πρώτο σινεμά του Μοντερνισμού, αποφεύγοντας την βαριά διακόσμηση των μέχρι τότε σκηνών

Το Schaubühne μέχρι σήμερα

- Κατά τη διάρκεια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου το *Universum* παθαίνει σοβαρές ζημιές.
- Ανακαινίζεται, μετασχηματίζεται σε θεατρική και λυρική σκηνή και τελικά ανοίγει τις πόρτες του το 1969.
- Σε μια δεύτερη ανακαίνιση (1978 -1981) δημιουργείται μια θεατρική σκηνή χωρίς διαχωρισμούς ανάμεσα σε κοινό και θεατές.

The screenshot shows the website for Schaubühne. The main navigation bar includes 'Programme', 'Tickets', 'Company', 'Theatre', 'Education', 'Media Library', and 'Service'. The main content area features a large image of a performance titled 'Egal' with the text 'TODAY Egal'. To the right, there is a section titled 'PERFORMANCES WITH SURTITLES' listing three upcoming performances:

Date	Time	Title	Feature	Link
Sun 05/17	20.00	Salome	With English surtitles	Ticket
Sun 05/17	20.30	spinne	With English surtitles	Ticket
Tue 05/19	20.00	Hannah Zabrisky tritt nicht auf	With English surtitles	Ticket

Below this, there is a section 'ON TOUR' listing a performance from May 2026: 'Die Seherin (The Seer)' at Teatro della Pergola, Florence, Italy.

Ο Thomas Ostermeier και η σκηνοθετική του προσέγγιση στη *Nora* του Ibsen

- Κεντρική μορφή του σύγχρονου ευρωπαϊκού θεάτρου και βασικός εκπρόσωπος του γερμανικού Regietheater

- Από το 1999 Καλλιτεχνικός Διευθυντής της Schaubühne

Βασικά χαρακτηριστικά της σκηνοθεσίας του

- Ρεαλιστική αισθητική με έντονη κοινωνικοπολιτική διάσταση

- Ψυχολογική ακρίβεια και αποφυγή μελοδραματισμού

- Έμφαση στην σωματικότητα και στην σκηνική ενέργεια των ηθοποιών

- Κινηματογραφικός ρυθμός, χρήση μουσικής, live video και προβολών

Θεωρητικές και αισθητικές επιρροές

- Konstantin Stanislavski → ψυχολογικός ρεαλισμός
- Vsevolod Meyerhold → βιομηχανική σωματικότητα
- Sergei Eisenstein → μοντάζ και κινηματογραφική δυναμική
- Sanford Meisner → αλήθεια και αυθεντικότητα στην υποκριτική

Κεντρική δραματουργική έννοια

“Dominating circumstance”

Η κοινωνική, οικονομική ή ψυχολογική πίεση που καθορίζει την συμπεριφορά των χαρακτήρων και οδηγεί στην κατάρρευση της κοινωνικής τους μάσκας.

Καπιταλιστικός ρεαλισμός και επικαιροποίηση των κλασικών έργων

- Ο Thomas Ostermeier μεταφέρει τα κλασικά έργα στο σύγχρονο κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο
- Επανερμηνεύει έργα των Henrik Ibsen, William Shakespeare και August Strindberg μέσα από τη σκοπιά της σύγχρονης καπιταλιστικής κοινωνίας
- *Καπιταλιστικός ρεαλισμός*
- Βασισμένος στην έννοια του Mark Fisher: ο καπιταλισμός παρουσιάζεται ως «μονόδρομος»
- Ιστορική προέλευση: γερμανικό Kapitalistischer Realismus (δεκαετία 1960), σε διάλογο με την Pop Art
- Αποτελούσε ειρωνική αντιπαράθεση στον σοσιαλιστικό ρεαλισμό
- Στο θέατρο, ο Ostermeier αξιοποιεί τον όρο για να εντάξει τη δουλειά του σε σύγχρονο θεωρητικό πλαίσιο
- Ανάδειξη της κυριαρχίας του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού μέσω της καθημερινής ζωής και των διαπροσωπικών σχέσεων
- Έμφαση στην οικονομική ανασφάλεια, τον καταναλωτισμό και την κοινωνική αποξένωση
- *Σκηνική και αισθητική πρακτική*
- Κινηματογραφική ροή και έντονη σκηνική ενέργεια
- Χρήση εκκωφαντικής μουσικής και στοιχείων pop κουλτούρας
- Σωματικές συγκρούσεις και συναισθηματικές εκρήξεις των ηρώων
- Η pop κουλτούρα λειτουργεί ως μέσο κοινωνικής και πολιτικής κριτικής
- *Κεντρικός προβληματισμός*
- Η κρίση ταυτότητας και νοήματος του σύγχρονου ανθρώπου μέσα σε ένα περιβάλλον ανασφάλειας και κοινωνικής πίεσης.

Η περιστρεφόμενη σκηνή ως σκηνοθετικό εργαλείο

- Κεντρικό στοιχείο της σκηνοθετικής γλώσσας του Thomas Ostermeier
- Συχνή συνεργασία με τον σκηνογράφο Jan Pappelbaum

Λειτουργίες της περιστρεφόμενης σκηνής

- Δημιουργία κινηματογραφικών μεταβάσεων
- Συνεχής ροή της δράσης χωρίς διακοπές
- Παρουσίαση πολλαπλών οπτικών γωνιών και χώρων
- Ενσωμάτωση video και φωτογραφικών προβολών (φωτογραφίες «ευτυχισμένης οικογένειας» στο πίσω μέρος σκηνικού στη *Nora*)

Δραματουργική λειτουργία

- Ενίσχυση της αίσθησης παρακολούθησης και εγκλωβισμού
- Δημιουργία γρήγορου και νευρικού ρυθμού
- Ανάδειξη της ψυχολογικής πίεσης και της αποξένωσης των ηρώων

Η *Nora* (2002): Thomas Ostermeier – Schaubühne – Henrik Ibsen

- Πρεμιέρα τον Νοέμβριο του 2002 στη Schaubühne
- Πρώτη σκηνοθετική αναμέτρηση του Ostermeier με τον Ibsen
- Αφετηρία του καλλιτεχνικού «τρίπτυχου» Ostermeier – Schaubühne – Ibsen

Συνέχεια της συνεργασίας με τον Ibsen

- *Hedda Gabler* (2006)
- *Ο Εχθρός του Λαού* (2014)
- Καθιέρωση του Ostermeier ως σημαντικού σύγχρονου ερμηνευτή του ιψενικού δράματος

Σημασία της παράστασης

- Χαρακτηριστικό δείγμα του σύγχρονου γερμανικού Regietheater
- Διεθνής περιοδεία και μεγάλη απήχηση
- Καθοριστική συμβολή στην διεθνή εικόνα του γερμανικού θεάτρου του 21ου αιώνα

Berliner Theatertreffen (2003)

- Πρόσκληση στο prestigious Berliner Theatertreffen
- Παρουσίαση παράλληλα με τη *Nora* του Stephan Kimmig
- Σύγκριση δύο διαφορετικών σκηνοθετικών αναγνώσεων και φινάλε του έργου

Η μεταφορά της *Nora* στο σύγχρονο Βερολίνο

- Ο Thomas Ostermeier μεταφέρει τη δράση από τη Νορβηγία του 19ου αιώνα στο σύγχρονο Βερολίνο
- Το έργο εκτυλίσσεται σε πολυτελές loft νεόπλουτου ζευγαριού τραπεζιτών
- Αναφορά στις «εξευγενισμένες» περιοχές του Βερολίνου, όπως το Prenzlauer Berg Κοινωνική και αισθητική διάσταση
- Το σπίτι λειτουργεί ως σύγχρονο μεταμοντέρνο «κουκλόσπιτο»
- Κυριαρχία καταναλωτισμού, κοινωνικής εικόνας και επιφανειακής ευτυχίας
- Οι χαρακτήρες παρουσιάζονται ως σύγχρονοι γυρπριές: νευρικοί, μηχανικοί και αποξενωμένοι

Σύγχρονες δραματουργικές αλλαγές

- Η ασθένεια του Dr. Rank μετατρέπεται σε AIDS
- Η ταραντέλα αντικαθίσταται από pop/rock σκηνική έκρηξη
- Η Νόρα εμφανίζεται στο πάρτυ ως Lara Croft
Συμβολισμός της Lara Croft
- Η Lara Croft ως ανδρική φαντασίωση «δυναμικής γυναίκας»
- Αποδόμηση της ψευδαίσθησης ισότητας στις σύγχρονες σχέσεις
- Το όπλο μετατρέπεται το «παιχνίδι» σε πραγματική απειλή και βία

Δραματουργικό αποτέλεσμα

- Η ταραντέλα γίνεται έκφραση πανικού, σεξουαλικότητας και ψυχικής κατάρρευσης
- Συνδυασμός παραδοσιακών και σύγχρονων στοιχείων
- Ανάδειξη της διαχρονικότητας των έμφυλων και κοινωνικών σχέσεων

Το ανατρεπτικό τέλος και η σύνδεση με την *Hedda Gabler*

- Η ριζοσπαστική παρέμβαση του Thomas Ostermeier αφορά την ανατροπή του πρωτότυπου τέλους
- Στο έργο του Ibsen, η Nora εγκαταλείπει το σπίτι ως σύμβολο γυναικείας χειραφέτησης
- Στην εκδοχή του Ostermeier, η Nora πυροβολεί τον Helmer και αποχωρεί από το διαμέρισμα
Σκηνική εικόνα του τέλους
- Το σώμα του Helmer πέφτει μέσα στο ενυδρείο σπαρταρώντας σαν ψάρι και η Nora αφαιρεί την βέρα και εγκαταλείπει το σπίτι
- Μία από τις πιο εμβληματικές και αμφιλεγόμενες εικόνες του σύγχρονου ευρωπαϊκού θεάτρου
Σύνδεση με την *Hedda Gabler*
- Ο Ostermeier αντλεί αυτήν την «σκηνοθετική άδεια» από το ίδιο το ιψενικό σύμπαν και το έργο *Hedda Gabler*
Σκηνοθετική σύλληψη
- Η Nora «δανείζεται» το όπλο της Hedda
- Η βία μεταφέρεται από την αυτοκαταστροφή προς την εξωτερική σύγκρουση
- Το όπλο γίνεται κοινό μοτίβο των δύο παραστάσεων
Δραματουργική σημασία
- Στη *Nora* η βία στρέφεται προς τον πατριαρχικό κόσμο
- Στην *Hedda Gabler* η βία στρέφεται προς τον εαυτό της
- Αποδόμηση της αστικής ευτυχίας και αποκάλυψη υπαρξιακών αδιεξόδων

Οι αντιδράσεις και η συζήτηση γύρω από το Regietheater

- Η σκηνοθεσία του Thomas Ostermeier προκάλεσε έντονες αντιδράσεις και κριτική
- Κατηγορίες για «αλλοίωση» του πρωτότυπου έργου του Henrik Ibsen
Κριτική πρόσληψη
- Κριτικές αναφορές ότι «ο Ibsen θα στριφογυρίζει στον τάφο του» (“turn in his grave”)
- Κεντρικό ερώτημα: όρια της σκηνοθετικής παρέμβασης σε κλασικά κείμενα
Θεωρητικό πλαίσιο: Regietheater
- Μετάβαση από την κυριαρχία του συγγραφέα στην κυριαρχία του σκηνοθέτη
- Από τη «λογοτεχνοποίηση» του 18ου αιώνα στην «επαναθεατροποίηση» του 20ού αιώνα
- Το κείμενο αντιμετωπίζεται ως υλικό προς επεξεργασία και επανερμηνεία
Μεταδραματικό θέατρο
- Έμφαση στη σκηνική πράξη αντί του γραπτού κειμένου
- Ελευθερία επανανοηματοδότησης των κλασικών έργων

Θέση του Ostermeier

- Στόχος: πρόκληση συζήτησης και κοινωνικού προβληματισμού
- Προσαρμογή του έργου στη σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα
- Ερμηνεία του Ibsen «σαν να έγραφε σήμερα»

Κεντρική επιχειρηματολογία

- Η γυναικεία χειραφέτηση στην εποχή του Ibsen ήταν επαναστατική πράξη
- Στην σύγχρονη εποχή τα κοινωνικά δεδομένα έχουν αλλάξει ριζικά
- Η παράσταση αντανακλά τη σημερινή πραγματικότητα των σχέσεων

Συμπέρασμα

- Η *Nora* του Thomas Ostermeier αποτελεί μία από τις πιο προκλητικές και επιδραστικές παραστάσεις του σύγχρονου ευρωπαϊκού θεάτρου
- Συνδυάζει πολιτική κριτική, σωματική ένταση, pop κουλτούρα και κινηματογραφική σκηνοθεσία
- Ανατρέπει το κλασικό κείμενο του Henrik Ibsen και επαναπροσδιορίζει τη σκηνική του ανάγνωση

Κεντρική συμβολή της παράστασης

- Επαναδιαπραγμάτευση της σχέσης σκηνοθέτη – κειμένου – θεατή
- Ανάδειξη της σκηνής ως χώρου κοινωνικού και πολιτικού σχολιασμού
- Ενίσχυση της σύγχρονης αισθητικής του Regietheater
- Θεματικός πυρήνας
- Κατάρρευση της «τέλειας» αστικής οικογένειας
- Κριτική στην σύγχρονη καπιταλιστική κοινωνία
- Επανεμφάνιση των ζητημάτων ελευθερίας, χειραφέτησης και κοινωνικού εγκλωβισμού

Τελική ιδέα

Η παράσταση επαναφέρει το ερώτημα της δυνατότητας πραγματικής διαφυγής από τα κοινωνικά και οικονομικά δεσμά, μέσα σε έναν κόσμο εικόνας, πίεσης και ψευδαίσθησης ευτυχίας.

Υποκριτική και Ostermeier

Επιρροές

- Στανισλάβσκι: έμφαση στον χαρακτήρα, το κοινό να αναγνωρίσει τον εαυτό του μέσα από τον χαρακτήρα.
- Μέγιερχολντ: επεισοδιακές δομές που διακόπτονται από μουσική και τραγούδι (Μόνικα, σκηνή υποτιθέμενου βιασμού, κάθε φορά που η Νόρα μένει μόνη της και σκέφτεται βλέποντας την πραγματικότητα).
- Μάισνερ: η συνθήκη γεννιέται μέσα από την επαφή με τον άλλον, «actor intelligence».
- Περίοδος Baracke: Shopping and Fucking (1998), Disco Pigs (1998), καθορίζονταν τα πάντα με ακρίβεια – ρυθμός και χορογραφία.

I) Κοινωνιολογικό εργαστήριο – αστικό σαλόνι

Οι άνθρωποι στην πραγματική ζωή συμπεριφέρονται διαφορετικά απ' ό,τι πάνω στη σκηνή;

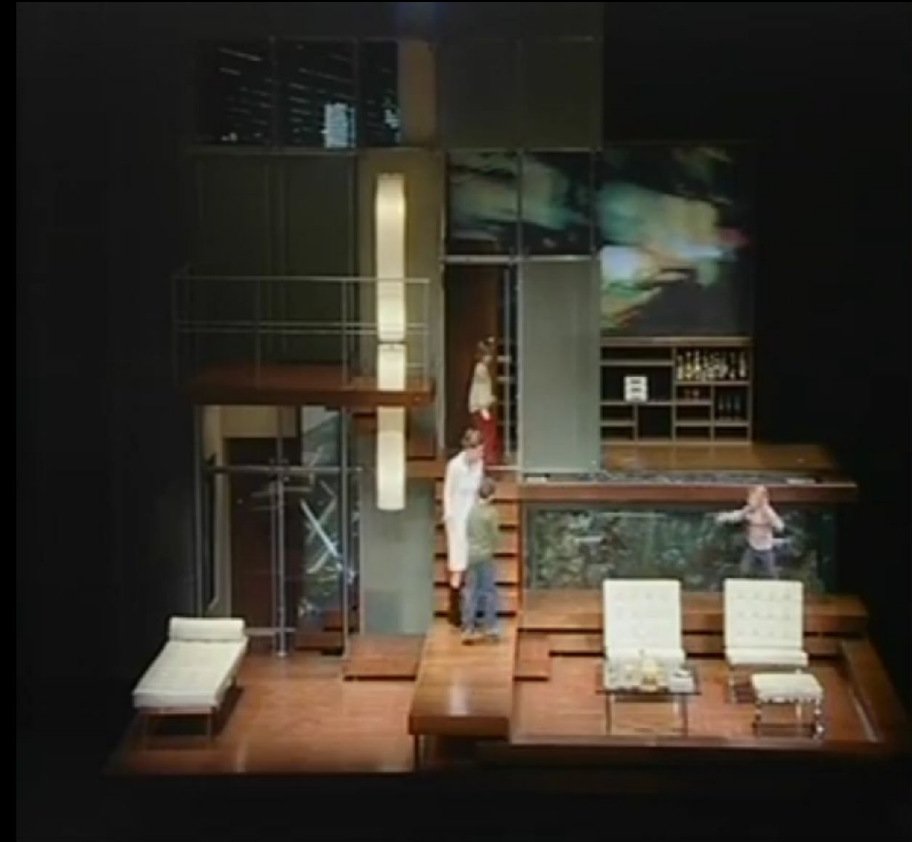
Όταν δύο άνθρωποι τσακώνονται πραγματικά, συνήθως δεν φωνάζουν καθόλου.

Στην παράσταση, όταν μιλάνε, χωρίς να τσακώνονται, φωνάζουν.

II) Υποκριτική κοινωνικής βιτρίνας

- Η Νόρα προσπαθεί σε όλους να μιλήσει για την ζωή της, για το γεγονός ότι έχει τον τέλειο σύζυγο και την τέλεια οικογένεια, πράγμα το οποίο διαψεύδεται την ίδια στιγμή.
- Εξωτερική εμφάνιση: γυαλάδα κυρίας, έλεγχος και χαμόγελο. Κυρίαρχη του σπιτιού κανείς δεν διαπερνά τα όριά της, από τους επισκέπτες κανείς δεν ανεβαίνει στα πάνω πατώματα.
- Εσωτερικός κόσμος: φόβος, νεύρωση.

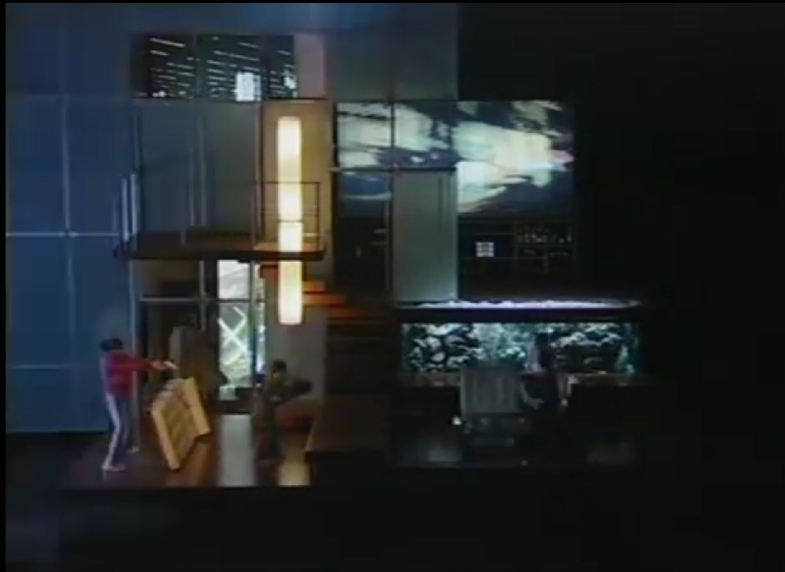

Στυλιζαρισμένες κινήσεις

Παιδικότητα – «καρναβαλισμός»

Η παιδικότητα που μετατρέπεται σε έγκλημα, η μάχη με τα όπλα-παιχνίδια με τα παιδιά που θα οδηγήσει στο έγκλημα.

Ο Ρανκ ντυμένος άγγελος σε καρναβαλική διάθεση, φαίνεται σαν τα αποκαλύπτει γεγονότα, που δεν πρέπει να ειπωθούν σε ένα κλίμα πάρτυ.

Παραλληλισμός – διακοπή ρεαλισμού με χορογραφίες

Νόρα - Κρογκστατ

Νόρα – Τόρβαλντ

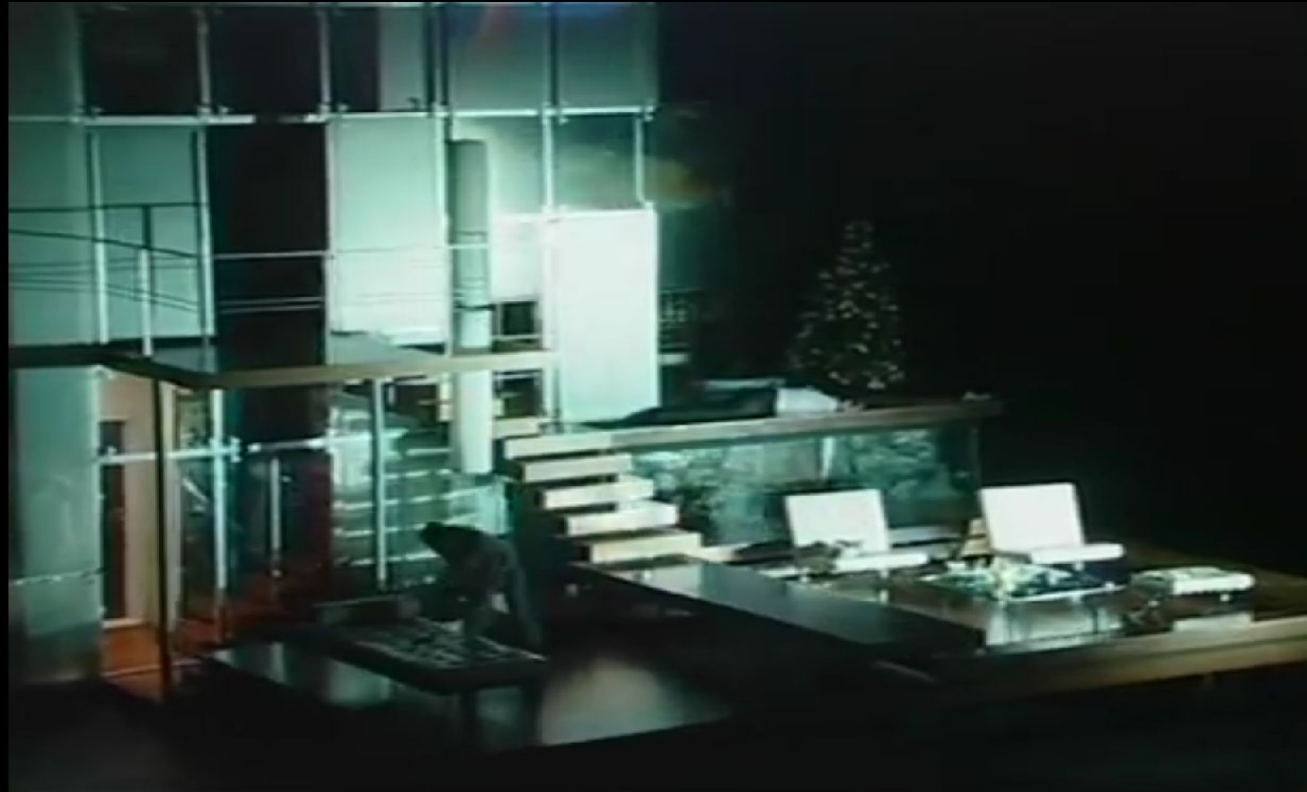
Ο χορός της Νόρας – η πασαρέλα

Η Νόρα επιστρέφει σαν Lara Croft, και χαλάει την καθωσπρέπει εικόνα του άσπρου φορέματός της. Οι κινήσεις της παρουσιάζονται πιο μηχανικές, και τα όπλα που φέρει πάνω της δεν είναι όπλα παιχνιδιού, προμηνύουν την δολοφονία του τέλους. Η Anne Tismer είναι τόσο σωματική, επιθετική, και αποστασιοποιημένη από τους άλλους, όσο ένας δολοφόνος.

Το τέλος

Συμπερασματικά

- ο σκηνοθέτης βίωσε μια σημαντική καμπή στην καριέρα του γύρω στο 2002, μετά την παράσταση «Νόρα», στρέφοντας το ενδιαφέρον του σχεδόν αποκλειστικά στη σκηνοθεσία γυναικείων χαρακτήρων και δημιουργώντας μια ισχυρή ομάδα από κορυφαίες, αλλά εντελώς διαφορετικές μεταξύ τους ηθοποιούς.
- για τον ίδιο, η διαδικασία των δοκιμών γύρω από έναν κεντρικό γυναικείο χαρακτήρα το φαινόμενο της «βασίλισσας μέλισσας», αποτελεί μια άκρως απολαυστική εμπειρία.

NOPA / Thomas Ostermeier

Σκηνικά: Jan Pappelbaum

Κοστούμια: Almut Eppingen

Φωτισμοί: Erich Schneider

- Χωρισμένο σκηνικό σε 4 μέρη/δωμάτια παραπέμπει σε κουκλόσπιτο
- Μοντέρνα αρχιτεκτονική και έπιπλα

- Σκηνικό με επίπεδα, σκάλες, κάγκελα

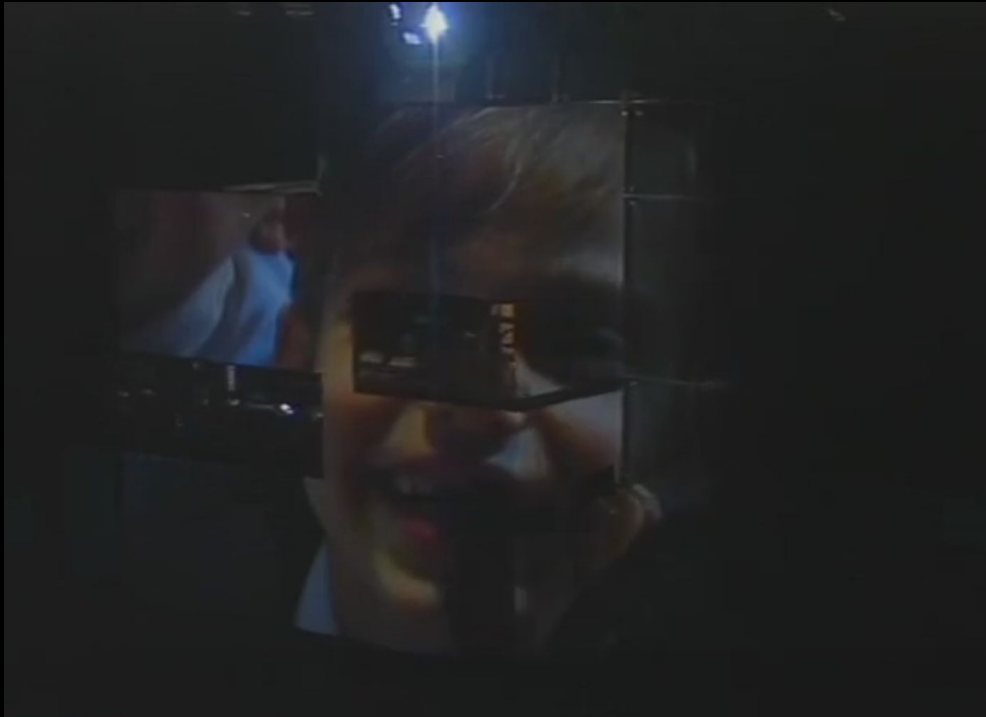

- Υλικά: γυαλί, ξύλο, δέρμα

- Γυαλί: ενυδρείο-σπίτι
- Εγκλωβισμός

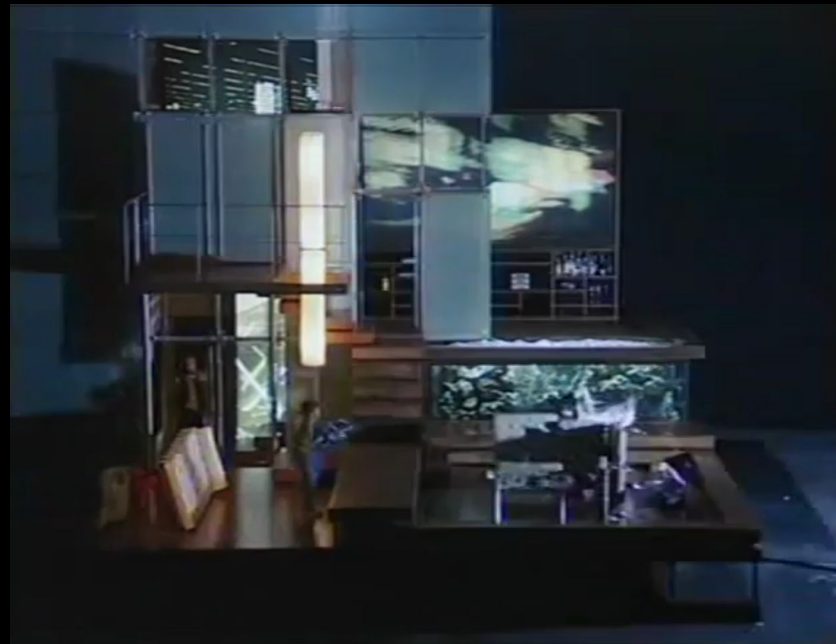
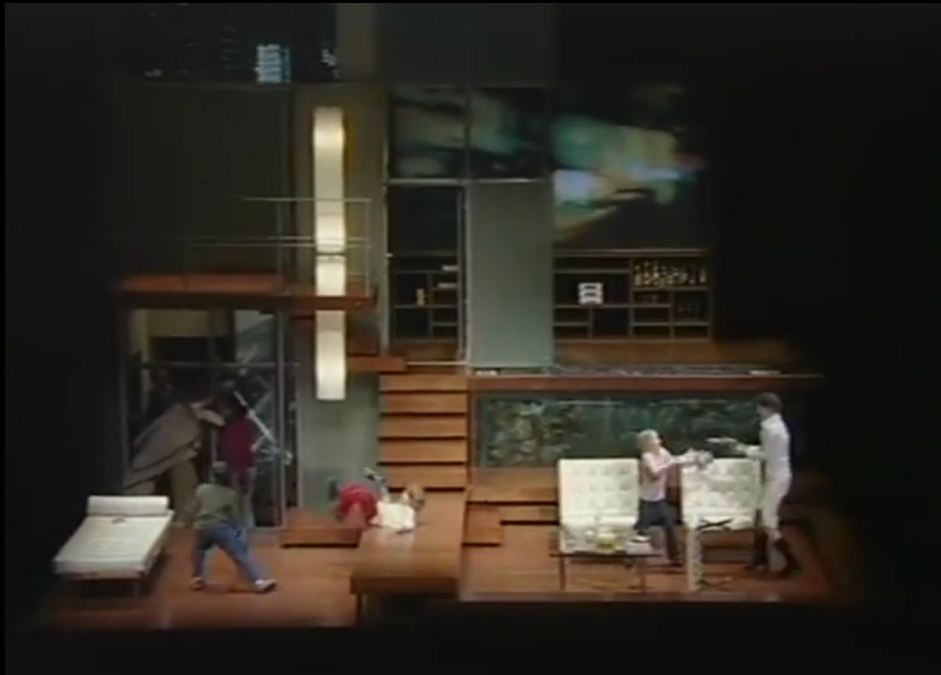

- Περιστροφική σκηνή που επιτρέπει την θέαση από πολλές γωνίες

- Χρήση προβολής σε όλη την πίσω επιφάνεια του σκηνικού

- Σκηνικό μετατρέπεται σε πεδίο μάχης
- Ψεύτικα όπλα ως παιχνίδι με τα παιδιά

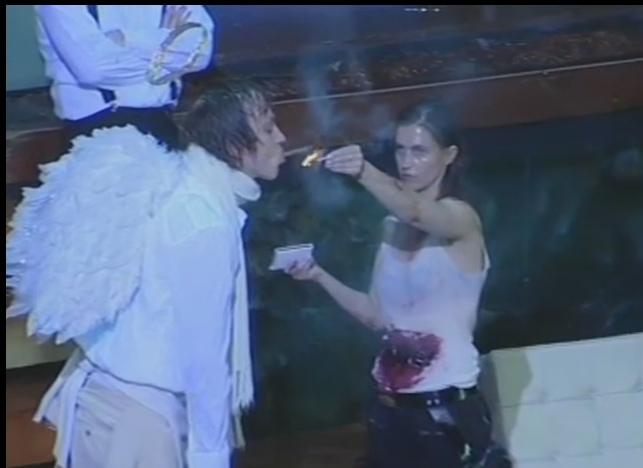

Τα κοστούμια ακολουθούν στερεότυπα

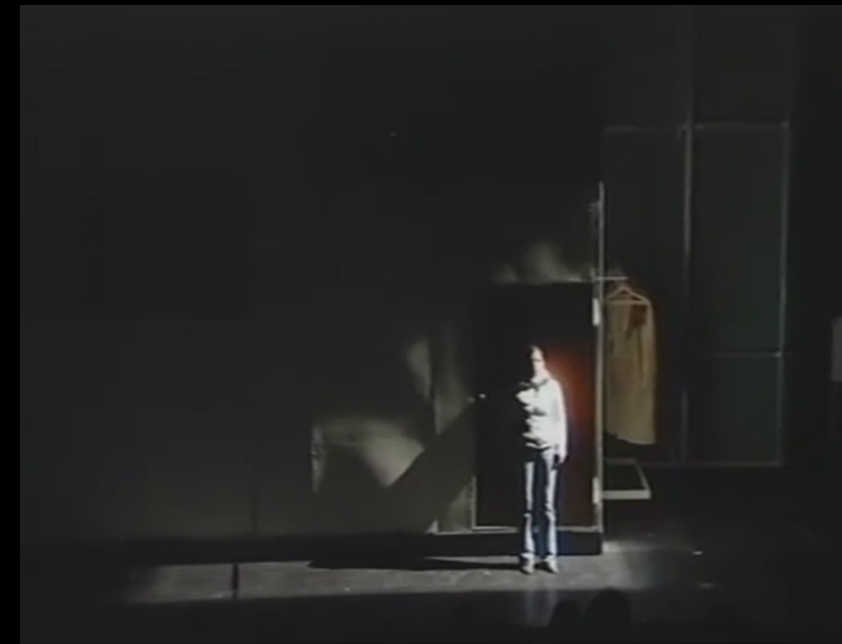
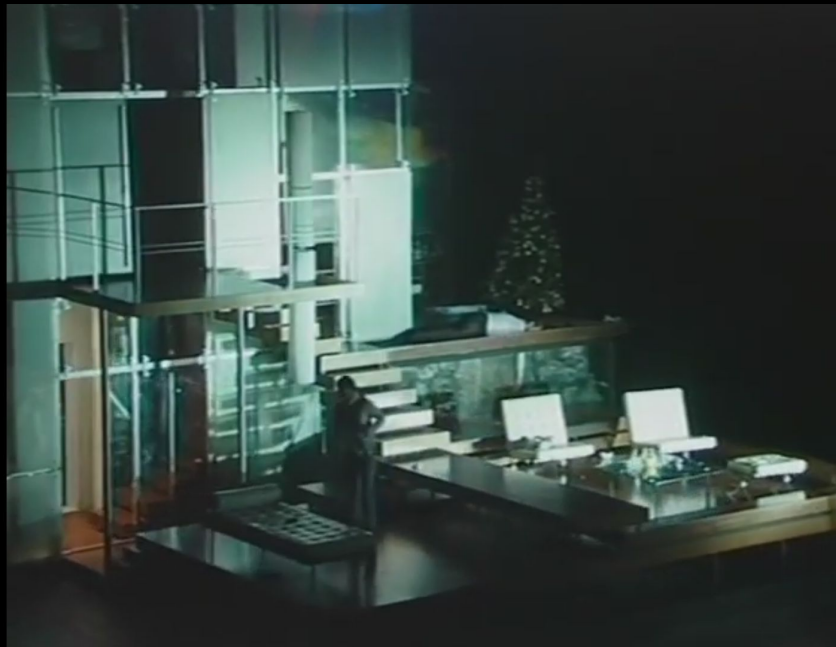
- Στολές για χορό:

Νόρα ως Λάρα Κροφτ

Ρανκ άγγελος (ειρωνεία για τον επικείμενο θάνατό του)

Φωτισμός: συναισθηματική κατάσταση της Νόρας

ΜΟΥΣΙΚΟ & ΗΧΗΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

"I want a little rock 'n' roll."
— Thomas Ostermeier

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Lars Eidinge
- Γερμανός ηθοποιός, μουσικός, συνθέτης & DJ
- Συνεργάτης της Schaubühne Berlin από το 1999 ως ηθοποιός & μουσικός
- Δημιουργεί πρωτότυπο μουσικό και ηχητικό περιβάλλον
- Συνδυάζει industrial, ambient, electronic & experimental στοιχεία με προϋπάρχοντα μουσικά tracks
- Autistic Disco - DJ sets και θεματικά πάρτι
- Στην παράσταση υποδέεται τον Δρ. Ρανκ

Autistic Disco:

https://www.youtube.com/watch?v=zW_tLB4kTSU

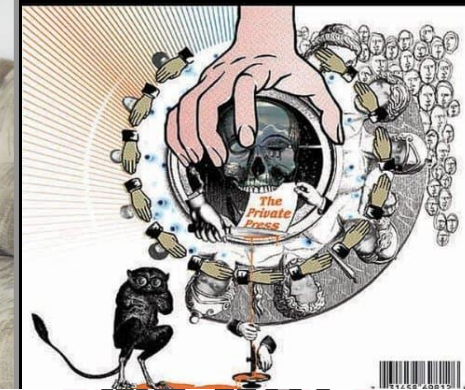
https://www.youtube.com/watch?v=off_KrwZrjY

ΜΟΥΣΙΚΗ

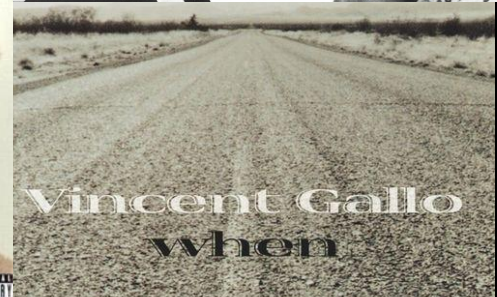
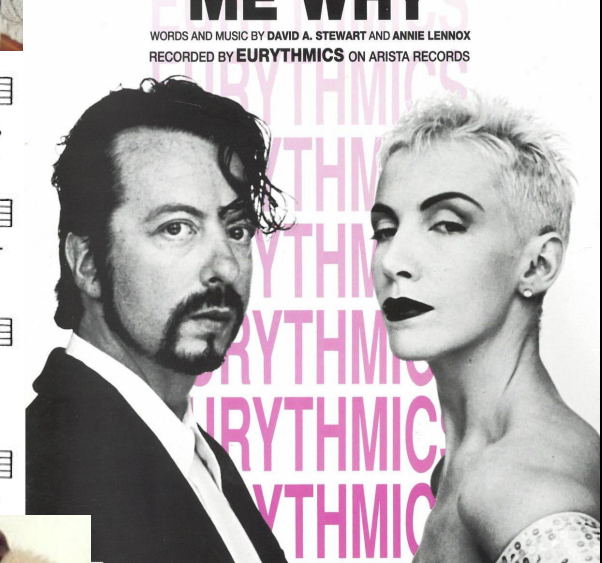
- Πρωτότυπη μουσική σύνθεση & επιλογή προϋπάρχοντων τραγουδιών
- Είδη: Electronic - Ambient - Industrial - Experimental & alternative electronic rock - Experimental Hip Hop - rap rock
- Τραγούδια που ακούγονται: Rock Star (N.E.R.D.), Blood on the Motorway (DJ Shadow), Yes I'm Lonely (Vincent Gallo), Don't ask me why (Eurythmics), Stille Nacht (Χριστουγεννιάτικο παραδοσιακό τραγούδι)

LINKS:

<https://www.youtube.com/watch?v=qh9WuPzOjll>
https://www.youtube.com/watch?v=N_rFq5CGtk4
<https://www.youtube.com/watch?v=00mW88dBDj8>
https://www.youtube.com/watch?v=rqrw3_604_c
<https://www.youtube.com/watch?v=QTBg07I0nV0>

1. Stille Nacht, heilige Nacht, alle schläft,
2. Stille Nacht, heilige Nacht, Hirten erst
3. Stille Nacht, heilige Nacht, Gottessohn,
ein-sam wacht nur das Trau-te, hoch-kund
ge-macht durch der Engel
o wie lacht Lieb' aus dem
heilige Paar, hold-er Kne-be im
Hal-le-lu-jah, tönt es laut von
gött-lichen Mund, da uns schlägt die
lock-igen Haar; schlaf in himm-licher
fern un-ter
ret-ten-de

ΧΡΗΣΗ ΜΟΥΣΙΚΗΣ / ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

- χρησιμοποιείται με την περιστροφή του σπιτιού
- γίνεται φορέας συναισθημάτων
- λειτουργεί ως δεύτερη αφήγηση
- εμφανίζεται απότομα και αποκαλύπτει αυτά που οι ήρωες αδυνατούν να εκφράσουν με λόγια
- συντελεί στη σωματική και ψυχική εκτόνωση
- δημιουργεί μια εφιαλτική & ασταθή ατμόσφαιρα
- σχόλιο πάνω στη σύγχρονη οικογένεια και τη βία που κρύβεται πίσω από την αστική κανονικότητα
- η industrial μουσική μπαίνει σε στιγμές απορρύθμισης
- η ambient μουσική καθώς και τα πιο μελαγχολικά τραγούδια τονίζουν τη μοναξιά μέσα στη σχέση και το υπαρξιακό κενό
- αντίθεση Χριστουγεννιάτικης ατμόσφαιρας με την πραγματικότητα
- κόβεται απότομα

ΗΧΟΙ / ΜΟΤΙΒΑ

- επαναλαμβανόμενα κουδουνίσματα εξώπορτας
- τηλεφωνήματα
- δυνατά χτυπήματα πόρτας
- παιδικές φωνές και ουρλιαχτά
- ποδοβολητά
- αναπνοές & λαχάνιασμα
- υπόκωφος ηλεκτρονικός βόμβος
- ήχοι από την καθημερινότητα

ΧΡΗΣΗ ΗΧΩΝ / ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

- εισβολή του εξωτερικού κόσμου
- δημιουργία απειλής & έντασης
- υπογραμμίζει το χάος, την αναστάτωση, την αστάθεια
- αποκαλύπτει τη συναισθηματική κατάσταση των χαρακτήρων
- δημιουργεί ασφυξία
- μας υπενθυμίζει ότι όλα αυτά συμβαίνουν μέσα σε ένα σπίτι
- συνεισφέρει στη δημιουργία ρυθμού
- κρατάει τον θεατή σε εγρήγορση

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- η μουσική χρησιμοποιείται ως ενεργό δραματουργικό εργαλείο
- καθορίζει τον ρυθμό, την ενέργεια και το πολιτικό/κοινωνικό πλαίσιο
- ο θεατής βιώνει την παράσταση σωματικά και αισθητηριακά
- δεν έχει διακοσμητικό ρόλο
- αναδεικνύονται οι σιωπές
- η pop κουλτούρα χρησιμοποιείται με κριτική διάθεση
- η μουσική και ο ήχος αντιπροσωπεύουν τη σύγχρονη ψυχική ζωή
- συνδέεται άρρηκτα με όσα συμβαίνουν μέσα στο πολυτελές διαμέρισμα

